

книжку також не здійснюється. На підставі цього ПФУ у своєму листі від 14.08.2012 р. № 18973/03-20 зробив висновок про те, що з виплат практикантів ЄСВ не нараховується і не утримується. Тому, якщо з практикантом не укладено трудовий або цивільно-правовий договір, то суми виплат за проходження практики обкладаються лише ПДФО. Проте все ж у разі виплат практикантам доходів без укладення трудового або цивільно-правового договору підприємству краще отримати індивідуальне роз'яснення від контролюючого органу про необкладення таких доходів ЄСВ.

Основним документом студента вважається календарний графік проходження практики, який є, по суті, робочою програмою практики, де враховується ступінь теоретичної підготовки студента, специфіка конкретного місця проходження практики. Індивідуальний графік розробляється керівником практики від кафедри і узгоджується з керівником від бази практики. В ньому відображається особливість проходження практики, включається комплекс спеціально підібраних учбових і реальних завдань, календарні строки виконання окремих етапів, а також передбачається просування студента по різних робочих місцях для виконання програми практики в цілому. Робота студентів на базі практики з першого дня повинна бути спланована таким чином, щоб кожний студент мав чіткий план (графік) проходження практики з визначенням змісту і строків виконання окремих етапів практики. Виконання індивідуального графіку повинно фіксуватися студентами у щоденнику.

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА – ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

І. В. Нартова, ст. викладач

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Однією з умов успішної підготовки фахівців є виробнича практика, що сприяє закріпленню теоретичних знань, вдосконаленню практичних вмінь і навичок, розвитку професійної самостійності. Перелік усіх видів практик для спеціальностей факультету товарознавства, торгівлі та маркетингу ВНЗ Укооп-

спілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються навчальними планами.

Виробнича практика є складовою частиною навчальних планів підготовки студентів факультету товарознавства, торгівлі та маркетингу ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». Вона має ті ж методологічні корені, що і теоретична підготовка та є інтегруючим видом підготовки спеціалістів, завдяки якому студенти вивчають основи підприємництва, торгівельне підприємництво, менеджмент, технічне регулювання, специфіку організації праці торговельної мережі, товарознавство, маркетинг, вдосконалюють уміння та навички, опановують нові засоби та методи контролю товарної експертизи, розширюють та поглиблюють практичний досвід.

В сучасних умовах (коли формується інформаційний тип суспільства) економічна освіта повинна базуватися на компетентнісному підході. Компетентність означає не тільки професійні знання, навички і досвід у даній спеціальності, але і ставлення до справи, певні (позитивні) схильності, інтереси і прагнення, а також здатність ефективно використовувати знання й уміння, особистісні якості для забезпечення необхідного результату на конкретному робочому місці.

В системі професійного становлення майбутнього товарознавця, товарознавця-експерта, біотехнолога, маркетолога виробнича практика виконує такі функції формування професійно-практичної компетентності, а саме: адаптаційну, навчальну, закріплювальну, освітньо-розвивальну, виховну, мотиваційно-стимулюючу, діагностичну.

Формування професійної компетентності як процес є частиною більш загального явища, яке називають професійним розвитком. При цьому, професійний розвиток відбувається протягом усієї трудової діяльності – від початку навчання певній спеціальності до кар'єрного зростання на підприємстві, а процес формування професійної компетентності обмежений рамками певного рівня освіти.

Професійна компетентність ґрунтується на її сутнісних характеристиках: застосування знань з дисциплін циклу профе-

сійної та практичної підготовки, у процесі виробничої практики, в процесі саморозвитку, набутті вмінь та навичок згідно до змісту окремих видів практики на основі аналізу виробничого середовища, активності та ініціативності студентів, задоволенні естетичних потреб, пізнавальних та професійних інтересів.

Однак, необхідною умовою формування професійної компетентності майбутніх фахівців має бути підготовка викладачами випускових кафедр інтегрованої програми виробничих практик, яка розрахована на увесь період навчання студента в університеті.

Інтегрована програма виробничих практик повинна бути системоутворювальним навчально-методичним документом планування професійної підготовки, в якій передбачена наступність практик на різних курсах і розв'язання зростаючих за складністю теоретичних та практичних завдань, а також при її розробці мають враховуватись міжпредметні зв'язки.

Зміст інтегрованої програми має відображати вимоги щодо формування професійної компетентності у студентів, які структуровані за рівнями складнощів.

Інтегрована програма повинна містити завдання зростаючої складності різних видів практик, подані у вигляді алгоритму, що забезпечує неперервність їх виконання, а також містити інструктивні матеріали для керівників баз практик і студентів-практикантів як методичний супровід проходження практики та матеріали для виконання завдань, оформлення звітних документів та підведення підсумків.

Таким чином, підвищенню ефективності навчання студентів сприяє узгодженість між теоретичним і практичним навчанням, що саме й передбачає інтегрована програма практик.

ВПЛИВ РІВНЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ МАЙБУТНЬОГО КОМЕРСАНТА

А. О. Брацун, асистент

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Реформування економіки країни співпало з глибокими змінами, які відбуваються в системі освіти України. В цих склад-